

## ÎNCHEIERE

10 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Ala Cobăneanu

Judecătorii: Mariana Pitic și Sveatoslav Moldovan

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Guțu Sergiu în interesele Maiei Romaniuc, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Romaniuc Maia împotriva Svetlanei Lozinscaia cu privire la partajarea în natură a bunului și încasarea cheltuielilor de judecată, la acțiunea reconvențională a Svetlanei Lozinscaia împotriva Maiei Romaniuc, Departamentului Privatizării, Direcției Gospodăriei Locativ-Comunale orașul Florești și Biroului notarial „Conoval Ion” cu privire la anularea parțială a contului personal, excluderea din hotărîrea Comisiei de privatizare și anularea certificatului de determinare a cotelor-părți din proprietate comună, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2015, prin care s-a admis apelul declarat de Lozinscaia Svetlana, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Florești din 13 februarie 2015 și s-a emis o nouă hotărîre

### c o n s t a t ă:

La 13 august 2004 Romaniuc Maia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Lozinscaia cu privire la separarea în natură cota-parte ideală din imobilul comun și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.1 vol.I).

În motivarea cererii de chemare în judecată Romaniuc Maia a indicat că este coproprietara  $\frac{1}{2}$  cotă-parte din apartamentul nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești, ca rezultat al privatizării acestuia împreună cu defuncta Lupașco Ana.

În perioada când Lupașco Ana era în viață nu a avut probleme sau neînțelegeri referitor la posesia, folosința și dispoziția acestui imobil.

După decesul Anei Lupașco, coproprietară a apartamentului nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești a devenit Lozinscaia Svetlana cu care s-au iscat neînțelegeri referitor la posesia, folosința și administrarea bunului, fiind necesară separarea în natură a imobilului.

Cere Romaniuc Maia separarea în natură a  $\frac{1}{2}$  cota-parte ideală din apartamentul nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 20 septembrie 2004 Romaniuc Maia a depus cerere de concretizare a pretențiilor solicitînd atribuirea în natură odaia nr.67 cu suprafața 15,9 m<sup>2</sup> și  $\frac{1}{2}$  din lodjite la prețul de 8961 lei, în plan vopsită cu culoare roșie, iar Svetlanei Lozinscaia odaia nr.68 cu suprafața 10,4 m<sup>2</sup> la prețul de 5266 lei și  $\frac{1}{2}$  din lodjie la prețul de 911

lei, iar în total 6177 lei, în plan vopsită cu culoare albastră cu lăsare în proprietate comună pe cote-părți ideale părțile vopsite în plan de culoare galbenă la prețul de 9772 lei (f.d.6 vol.I).

La 19 octombrie 2004 Lozinscaia Svetlana a depus acțiune reconvențională împotriva Maiei Romaniuc și Departamentului Privatizării cu privire la recunoașterea parțial nevalabilă a contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr.1-1874 din 02 iulie 1997 și anularea certificatului cu privire la determinarea cotei-părți din proprietatea comună din 07 februarie 2003 (f.d.23 vol.I).

În motivarea acțiunii reconvenționale Lozinscaia Svetlana a indicat că Romaniuc Maia ilegal a fost inclusă în calitate de membru al familiei Anei Lupașco la privatizarea apartamentului nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești.

Romaniuc Maia prin înșelăciune, cu promisiunea că va avea grijă de o femeie singură de vîrstă înaintată, la 17 iunie 1997 a perfectat viza de reședință în imobilul în litigiu.

La 02 iulie 1997 Romaniuc Maia din temeieri neclare a participat la privatizarea apartamentului nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești în calitate de membru al familie chiriașului principal Lupașco Ana, deși nu era rudă și nu a locuit în acest imobil.

Romaniuc Maia a plecat în ziua cînd a perfectat viza de reședință și nu a acordat ajutor Anei Lupașco.

Lupașco Ana a fost nevoită să se adreseze în instanța de judecată, iar la 19 noiembrie 1998 a fost anulată viza de reședință perfectată pe numele Maiei Romaniuc.

Romaniuc Maia nu a solicitat partea sa din apartament și a expirat termenul de a se adresa în instanța de judecată.

Unica proprietară a apartamentului era Lupașco Ana, care achita impozitele și serviciile comunale.

Împreună cu mama sa a avut grijă de Lupașco Ana, care i-a lăsat prin testament apartamentul nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești.

La 13 ianuarie 2003 Lupașco Ana a decedat, iar la întocmirea formelor legale pentru succesiune a aflat că va fi proprietara ½ cotă-parte din apartament și la ½ cotă-parte este Romaniuc Maia.

Consideră că participarea Maiei Romaniuc la privatizarea apartamentului a fost efectuată cu încălcarea Legii cu privire la privatizarea fondului de locuințe.

Cere Lozinscaia Svetlana recunoașterea parțial nevalabilă a contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr.1-1874 din 02 iulie 1997 cu excluderea Maiei Romaniuc din persoanele participante la privatizare, anularea certificatului cu privire la determinarea cotei-părți din proprietatea comună din 07 februarie 2003 pe numele Maiei Romaniuc privind ½ cotă-parte din apartamentul nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești eliberat de notarul Coval Ion.

Prin încheierea Judecătoriei Florești din 21 februarie 2005 s-a scos de pe rol acțiunea Svetlanei Lozinscaia (f.d.53-55 vol.I).

Prin hotărîrea Judecătoriei Florești din 21 februarie 2005 s-a admis acțiunea Maiei Romaniuc (f.d.81-87 vol.I).

S-a separat în natură pe cote-părți ideale în mărime de ½ apartamentul nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești.

S-a atribuit Maiei Romaniuc odaia nr.67 cu suprafața 15,9 m<sup>2</sup> și ½ din lodjie la prețul total 8961 lei conform planului actului de expertiză din 01 septembrie 2004 vopsită cu vopsea roșie.

S-a atribuit Svetlanei Lozinscaia odaia nr.68 cu suprafața 10,4 m<sup>2</sup> în valoare de 5266 lei și ½ lodjie la prețul de 911 lei, iar în total 6177 lei, în plan vopsită cu culoare albastră.

S-a lăsat în proprietate comună partea din plan vopsită cu culoare galbenă: coridor cu suprafața 7,9 m<sup>2</sup> la prețul de 4000 lei, bucătăria cu suprafața 7,1 m<sup>2</sup> la prețul de 3594 lei, baie cu suprafața 2, 0 m<sup>2</sup> la prețul de 1013 lei, veceu cu suprafața 1,2 m<sup>2</sup> la prețul de 608 lei, camera cu suprafața 1,1 m<sup>2</sup> la prețul de 557 lei, valoarea totală a proprietății comune 9772 lei.

S-a încasat de la Lozinscaia Svetlana în beneficiul Maiei Romaniuc cheltuielile de judecată în sumă totală de 1310, 93 lei.

La 14 martie 2005 Lozinscaia Svetlana a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Florești din 21 februarie 2005 (f.d.92 vol.I).

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 26 aprilie 2005 a admis apelul, a casat încheierea și hotărârea Judecătorei Florești din 21 februarie 2005 și a remis pricina la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată (f.d.105-106 vol.I).

Prin încheierea Judecătorei Florești din 26 iulie 2005 s-a conexas acțiunea inițială a Maiei Romaniuc cu acțiunea reconvențională a Svetlanei Lozinscaia într-o singură procedură (f.d.125 vol.I).

Prin hotărârea Judecătorei Florești din 21 martie 2006 s-a admis acțiunea Maiei Romaniuc (f.d.212-218 vol.I).

S-a separat în natură pe cote-părți ideale în mărime de ½ din apartamentul nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești.

S-a atribuit Maiei Romaniuc odaia nr.67 cu suprafața 15,9 m<sup>2</sup> și ½ din lodjie la prețul total 8961 lei conform actului de expertiză din 01 septembrie 2004.

S-a atribuit Svetlanei Lozinscaia odaia nr.68 cu suprafața 10,4 m<sup>2</sup> în valoare de 5266 lei și ½ lodjie la prețul de 911 lei, iar în total 6177 lei.

S-a lăsat în proprietate comună: coridor nr.69 cu suprafața 7,9 m<sup>2</sup> la prețul de 4000 lei, bucătăria nr.73 cu suprafața 7,1 m<sup>2</sup> la prețul de 3594 lei, baie nr.72 cu suprafața 2, 0 m<sup>2</sup> la prețul de 1013 lei, veceu nr.71 cu suprafața 1,2 m<sup>2</sup> la prețul de 608 lei, camera nr.70 cu suprafața 1,1 m<sup>2</sup> la prețul de 557 lei, prețul total a proprietății comune 9772 lei.

S-a încasat de la Lozinscaia Svetlana în beneficiul Maiei Romaniuc cheltuielile de judecată în sumă totală de 1310, 93 lei.

La 03 aprilie 2006 Lozinscaia Svetlana a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Florești din 21 martie 2006 (f.d.231 vol.I).

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 17 octombrie 2006 a admis apelul declarat de Lozinscaia Svetlana, a casat hotărârea Judecătorei Florești din 21 martie 2006 și a remis pricina spre rejudecare după competență în instanța de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți (f.d.250 vol.I).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 05 decembrie 2006 s-a strămutat pricina civilă pentru judecare conform competenței la Judecătoria Florești (f.d.256 vol.I).

La 07 noiembrie 2007 Lozinscaia Svetlana a depus acțiune reconvențională suplimentară împotriva Departamentului Privatizării, Direcției Gospodăriei Locativ-Comunale orașul Florești, Biroului notarial „Conoval Ion” și Maiei Romaniuc solicitând anularea parțială a contului personal pe apartamentul nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești cu excluderea Maiei Romaniuc (Pascari) în perioada 1992 pînă la 17 iunie 1997, excluderea acesteia din hotărîrea Comisiei de privatizare a fondului de locuințe din 02 februarie 1995 privind transmiterea în proprietate privată a locuinței de stat apartamentul nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești și anularea certificatului de determinare a cotelor-părți din proprietate comună pe numele Maiei Romaniuc din 07 februarie 2003 eliberat de notatul Conoval Ion (f.d.310 vol.I).

În motivarea acțiunii reconvenționale suplimentare Lozinscaia Svetlana a indicat că la privatizarea apartamentului nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești a fost prezentat contul personal fictiv, în care Romaniuc (Pascari) Maia a fost ilegal indicată în calitate de membru al familiei chiriașului principal Lupașco Ana.

Din contul personal original rezultă că Romaniuc (Pascari) Maia a fost pusă la evidență la 17 iunie 1997 și nu poate participa la privatizarea apartamentului, deoarece hotărîrea Comisiei de privatizare a fondului de locuințe orașul Florești privind transmiterea apartamentului în proprietate privată Anei Lașco este emisă la 02 februarie 1995.

În perioada aceasta Romaniuc (Pascari) Maia era minoră și locuia cu mama sa Pascari Raisa.

Procesul-verbal al ședinței Comisiei de privatizare a fondului de locuințe orașul Florești din 02 februarie 1995 a dispărut, nu este în serviciul de arhivă a raioanelor Florești și Soroca și la specialistul principal pe problemele privatizării, nefiind posibil de a dovedi participarea Maiei Romaniuc (Pascari) la privatizare.

Prin hotărîrea Judecătorei Florești din 29 septembrie 2008 s-a admis acțiunea inițială și s-a respins acțiunea reconvențională (f.d.502-509 vol.I).

S-a separat în natură pe cote-părți ideale în mărime de  $\frac{1}{2}$  din apartamentul nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești.

S-a atribuit Maiei Romaniuc odaia nr.67 cu suprafața 15,9 m<sup>2</sup> la prețul de 8050 lei și  $\frac{1}{2}$  din lodjie la prețul la prețul de 911 lei.

S-a atribuit Svetlanei Lozinscaia odaia nr.68 cu suprafața 10,4 m<sup>2</sup> la prețul de 5266 lei și  $\frac{1}{2}$  lodjie la prețul de 911 lei.

S-a lăsat în proprietate comună: coridorul cu suprafața 7,9 m<sup>2</sup> la prețul de 4000 lei, bucătăria cu suprafața 7,1 m<sup>2</sup> la prețul de 3594 lei, baie cu suprafața 2, 0 m<sup>2</sup> la prețul de 1013 lei, veceu cu suprafața 1,2 m<sup>2</sup> la prețul de 608 lei, camera nr.70 cu suprafața 1,1 m<sup>2</sup> la prețul de 557 lei.

S-a încasat de la Lozinscaia Svetlana în beneficiul Maiei Romaniuc cheltuielile de judecată în sumă totală de 1042, 10 lei.

S-a încasat de la Lozinscaia Svetlana în beneficiul Maiei Romaniuc taxa de stat în mărime de 268, 83 lei.

La 02 octombrie 2008 Lozinscaia Svetlana a depus apel nemotivat, iar la 23 octombrie 2008 apel motivat împotriva hotărîrii Judecătorei Florești din 29 septembrie 2008 (f.d.510, 514-515 vol.I).

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 10 februarie 2009 a admis apelul declarat de Lozinscaia Svetlana, a casat hotărîrea Judecătorei Florești din 29 septembrie 2008

și a restituit pricina la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată (f.d.540-543 vol.I).

Prin hotărîrea Judecătorei Florești din 04 ianuarie 2012 s-au respins cererea de chemare în judecată a Maiei Romaniuc și acțiunea reconvențională a Svetlanei Lozinscaia (f.d.248-251 vol.II).

La 19 ianuarie 2012 Lozinscaia Svetlana a depus apel împotriva hotărîrii Judecătorei Florești din 04 ianuarie 2012 (f.d.253-254 vol.II).

La 24 ianuarie 2012 Romaniuc Maia a depus apel împotriva hotărîrii Judecătorei Florești din 04 ianuarie 2012 (f.d.255 vol.II).

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 04 septembrie 2012 a admis apelurile declarate de Romaniuc Maia și Lozinscaia Svetlana, a casat hotărîrea Judecătorei Florești din 04 ianuarie 2012 și a restituit pricina spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată (f.d.277-278 vol.II).

Prin hotărîrea Judecătorei Florești din 13 februarie 2015 s-a admis acțiunea inițială și s-a respins acțiunea reconvențională (f.d.158-165 vol.III).

S-a separat în două părți egale câte  $\frac{1}{2}$  cotă-parte din apartamentul nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești.

S-a atribuit Maiei Romaniuc odaia nr.67 cu suprafața 15,9 m<sup>2</sup> la prețul de 8050 lei și  $\frac{1}{2}$  cotă-parte din lodjie la prețul de 911 lei în plan vopsită în culoare roșie conform raportului de expertiză nr.11 din 10 septembrie 2004.

S-a atribuit Svetlanei Lozinscaia odaia nr.68 cu suprafața 10,4 m<sup>2</sup> la prețul de 5266 lei și  $\frac{1}{2}$  lodjie la prețul de 911 lei în plan vopsită în culoare albastră.

S-a lăsat în proprietate comună: coridorul cu suprafața 7,9 m<sup>2</sup> la prețul de 4000 lei, bucătăria cu suprafața 7,1 m<sup>2</sup> la prețul de 3594 lei, baie cu suprafața 2, 0 m<sup>2</sup> la prețul de 1013 lei, veceu cu suprafața 1,2 m<sup>2</sup> la prețul de 608 lei, camera nr.70 cu suprafața 1,1 m<sup>2</sup> la prețul de 557 lei, în plan vopsită în culoare galben.

Prima instanță a motivat soluția la 16 iunie 1997 Lupașco Ana a solicitat permisiunea pentru a acorda viză de reședință nepoatei sale Romaniuc (Pascari) Maia.

Din contul personal nr.1032 rezultă că în apartamentul nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești locuiesc două persoane și anume: Lupașco Ana și Romaniuc (Pascari) Maia.

În borderoul de calcul este indicat costul privatizării apartamentului în sumă de 802, 59 lei, luându-se în considerație uzura acestuia și faptul că locuiesc două persoane.

La 02 iulie 1997 apartamentul nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești a fost privatizat de Lupașco Ana și Romaniuc (Pascari) Maia, fiindu-le atribuit câte  $\frac{1}{2}$  cotă-parte ideală, iar contractul devînzare-cumpărare, transmitere-primire a fost înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Soroca, filiala Florești.

Costul apartamentului pentru privatizare a fost achitat de Romaniuc (Pascari) Maia.

Romaniuc Maia și Lozinscaia Svetlana sunt coproprietare a câte  $\frac{1}{2}$  cotă-parte fiecare din apartamentul nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești.

Lozinscaia Svetlana nu a prezentat probe ce ar dovedi că contul personal pe apartamentul nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești, hotărîrea Comisiei de privatizare a fondului de locuințe din 02 februarie 1995 și certificatul de determinare

a cotelor-părți din proprietate comună pe numele Maiei Romaniuc din 07 februarie 2003 eliberat de notatul Conoval Ion sunt ilegale.

La 15 februarie 2015 Lozinscaia Svetlana a depus apel nemotivat, iar la 18 martie 2015 apel motivat împotriva hotărîrii Judecătorei Florești din 13 februarie 2015 (f.d.166, 171-172 vol.III).

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 15 decembrie 2015 a admis apelul declarat de Lozinscaia Svetlana, a casat hotărîrea Judecătorei Florești din 13 februarie 2015 și a emis o nouă hotărîre, prin care a respins integral acțiunea inițială și a admis parțial acțiunea reconvențională (f.d.243-254 vol.III).

A anulat certificatul cu privire la determinarea cotei-părți de proprietate comună pe numele Maiei Romaniuc privind ½ cotă-parte din apartamentul nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești eliberat la 07 februarie 2003 de către notatul Conoval Ion.

A exclus din contul personal nr.1032 pe apartamentul nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești, Romaniuc (Pascari) Maia pe perioada anilor 1992-17 iunie 1997.

În rest a respins acțiunea reconvențională.

Instanța de apel a motivat soluția că conform contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr.1-1874 din 02 iulie 1997, unicul cumpărător al apartamentului nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești este Lupașco Ana.

La momentul privatizării apartamentului Lupașco Ana locuia singură, fapt confirmat prin Registrul nr.1 de evidență a cererilor la privatizarea apartamentelor Florești (f.d.211-223 vol.III), contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr.1-1874 din 02 iulie 1997, informația Serviciului Comunal Florești, prin care se confirmă că Romaniuc (Pascari) Maia are viză de reședință în apartamentul nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești de la 17 iunie 1997.

La privatizarea apartamentului în litigiu a participat doar Lupașco Ana și este unica proprietară a acestuia cu partea de unu întreg.

Faptul că Romaniuc (Pascari) Maia și-a înregistrat viza de reședință la 17 iunie 1997 nu denotă dreptul acesteia asupra apartamentului nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești, deoarece la momentul depunerii cererii în anul 1994 și emiterii hotărîrii Comisiei de privatizare a spațiului locativ în anul 1995, reclamanta era minoră, nu locuia cu defuncta Lupașco Ana și nu avea viză de reședință în acest imobil.

Legea privatizării fondului de locuințe nu prevede că ulterior emiterii hotărîrii Comisiei de privatizare, orice persoană poate deveni coproprietar al apartamentului supus privatizării.

În contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr.1-1874 din 02 iulie 1997 nu este indicat că apartamentul este cumpărat în folosință comună cu o altă persoană sau existența unui coproprietar.

Prin mandatul nr.0860571 din 14 aprilie 2016 avocatul Guțu Sergiu a fost împuternicit de Romaniuc Maia să-i acorde asistență juridică cu dreptul de a ataca hotărîrea judecătorească etc. (f.d.1 vol.IV).

La 13 iunie 2016 avocatul Guțu Sergiu a depus în interesele Maiei Romaniuc recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2015 solicitînd

admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului avocatul Guțu Sergiu a invocat că instanța de apel a aplicat și interpretat eronat normele de drept material, a apreciat arbitrar probele administrate.

Instanța de apel nu a ținut cont de cererea nr.1604 din 03 decembrie 1994 în care Romaniuc Maia este indicată ca nepoată, Lupașco Ana în timpul vieții a locuit cu unchiul mame sale.

Romaniuc Maia a participat la privatizarea apartamentului nr.38, str. C. Porumbescu,10 „a”, orașul Florești împreună cu Lupașco Ana, iar Comisia de privatizare nu a depistat încălcări.

Legea nu obligă indicarea tuturor participanților la privatizare mai ales cei minori în contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței.

Instanța de apel nu a ținut cont că în ședința de judecată a primei instanțe Lozinscaia Svetlana a renunțat la pretențiile privind excluderea Maiei Romaniuc din hotărârea Comisiei de privatizare a fondului de locuințe din 02 februarie 1995 și anularea parțială a contractului de privatizare.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 26 iulie 2016 Lozinscaia Svetlana a prezentat referință solicitând a considera recursul declarat de avocatul Guțu Sergiu în interesele Maiei Romaniuc inadmisibil.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate de avocatul Guțu Sergiu în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar și a referinței, audiind raportul verbal al judecătorului raportor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit.b) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia la 15 decembrie 2015 (f.d.243-254 vol.III).

La 14 ianuarie 2016 Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa părților cu scrisoare recomandată copia deciziei din 15 decembrie 2015 (f.d.255 vol.III).

La 18, 19 și 20 ianuarie 2016 Romaniuc Maia a fost avizată de către Oficiul Poștal despre necesitatea de a se prezenta și ridica decizia Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2015 (f.d.266 vol.III).

Romaniuc Maia nu s-a prezentat și nu a recepționat copia deciziei instanței de apel, iar la 19 februarie 2016 avizul de recepție s-a întors expeditorului (f.d.267 vol.III).

În conformitate cu art.106 alin.(2) Codul de procedură civilă, persoana care refuză să primească citația sau înștiințarea se consideră înștiințată despre locul, data și ora ședinței de judecată sau despre locul, data și ora efectuării unui act procedural. Neprezentarea ei în instanță nu împiedică judecarea pricinii sau efectuarea actului procedural.

Din sensul normei de drept citate rezultă că nereclamarea citației și deciziei echivalează cu refuzul primirii.

Termenul de declarare a recursului urmează a fi calculat din momentul întoarcerii avizului de recepție, adică de la 19 februarie 2016.

În conformitate cu art.434 alin.(1) și (2) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Contrar acestor norme imperative ale legii și necătfînd la faptul că la 14 ianuarie 2016 în adresa Maiei Romaniuc a fost expediată copia deciziei din 15 decembrie 2015, recurenta a contestat legalitatea acesteia la 13 iunie 2016, adică cu depășirea termenului stabilit.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Dat fiind că recursul declarat de către avocatul Guțu Sergiu în interesele Maiei Romaniuc este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434 Codul de procedură civilă, care este de decădere și nu poate fi restabilit, acesta se consideră inadmisibil.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, Romaniuc Maia nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au

acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În favoarea concluziei enunțate se invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care consacră unul din principiile fundamentale ale preeminenței dreptului, securitatea raporturilor juridice (a se vedea hotărârea Pîrnău și alții vs. Moldova din 31 ianuarie 2012).

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că avocatul Guțu Sergiu a declarat recurs în interesele Maiei Romaniuc în afara termenului de 2 luni care este de decădere și nu poate fi restabilit, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art.431 alin.(2), art.433 b), art.440 Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către avocatul Guțu Sergiu în interesele Maiei Romaniuc se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,  
judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

Mariana Pitic

Sveatoslav Moldovan